

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

I U 1750/2021-31

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

11. 10.

20 24

Podpis pristojne
sodne osebe:

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici mag. Nadji Marolt,

v upravnem sporu tožeče stranke: **ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE**, Dunajska cesta 106, Ljubljana, ki jo zastopa Odvetniška družba **AZ ODVETNIKI o. p., d. o. o.**, Ljubljana, zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana,

ob sodelovanju prizadete osebe s položajem stranke:

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-253/2021/13 z dne 29. 10. 2021,

po **11. oktobra 2024** opravljeni javni glavni obravnavi

istega dne

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Tožeča stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

Predhodni upravni postopek

1. Iz priloženih upravnih spisov tožene stranke št. 090-253/2021 izhaja, da je prosilec (v nadaljevanju prosilec) 12. 3. 2021 od tožnika zahteval dostop do informacij javnega značaja glede dveh dokumentov: 1. Naročilnice št. 2020-233 z dne 29. 4. 2020, ki jo je tožnik izdal Inštitutu za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, IPP-PF (v nadaljevanju Naročilnica), in 2. Pravnega mnenja Inštituta za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, z datumom maj 2020, ki ga je tožnik prejel na podlagi te naročilnice (v nadaljevanju Pravno mnenje).
2. Tožnik je z odločbo št. 090-0004/2021-6 z dne 10. 6. 2021 (v nadaljevanju odločba tožnika z dne 10. 6. 2021) v 1. točki izreka ugodil zahtevi za dostop do Naročilnice, v 2. točki izreka pa ponovno¹ zavrnil zahtevo za dostop do Pravnega mnenje. Ugotovil je, da gre pri obeh zahtevanih dokumentih za informacijo javnega značaja, vendar pa dostop do Pravnega mnenja preprečuje izjema varstva sodnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ). Pravno mnenje je del dokumentacije v pravnem postopku VIII Pg 43/2021, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani. V omenjenem pravnem postopku faza dokazovanja še ni zaključena, prosilec v njem nima položaja stranke, stranskega intervenienta ali priče. Tožnik je menil, da bi lahko vnaprejšnje razkritje dokaznega gradiva „zunanjemu uporabniku“ ogrozilo prosto presojo dokazov po 8. členu Zakona o pravnem postopku. Prosilec bi lahko Pravno mnenje uporabil v nasprotju z namenom pravice dostopa do informacij javnega značaja. Če bi pridobljene podatke selektivno posredoval javnosti, bi lahko nedopustno vplival na priče v postopku. Le tožnik ima kot organ prve stopnje pravico oceniti, kdaj bi razkritje določenega podatka škodovalo izvedbi postopka, te pravice sodišče, ki vodi sodni postopek, nima. Tožnik je menil, da tudi izjema iz drugega odstavka 6. člena

¹ Prvič je zahtevo prosilca za posredovanje Pravnega mnenja zavrnil z odločbo dne 13. 4. 2021. Prosilec se je zoper to odločbo uspešno pritožil, tožena stranka je njegovi pritožbi ugodila in zadevo vrnila tožniku v ponovno odločanje. V ponovnem postopku je tožnik novo odločbo izdal 10. 6. 2021.

ZDIJZ ne pride v poštev, saj, javni interes glede razkritja Pravnega mnenja ni močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do njega. Zahteva prosilca se ne nanaša na javno zdravje, odgovornost ali na transparentnost odločanja. Po presoji tožnika delni dostop do zahtevanega dokumenta ni mogoč, saj ta lahko obstoji le kot celota.

3. Zoper 2. točko izreka tožnikove odločbe z dne 10. 6. 2021 je prosilec vložil pritožbo pri toženi stranki, ki je v pritožbenem postopku 29. 10. 2021 izdala odločbo, ki jo tožnik izpodbija v tem upravnem sporu.

Izpodbijana odločba

4. Z izpodbijano odločbo je tožena stranka ugodila pritožbi prosilca z dne 15. 7. 2021 in 2. točko odločbe tožnika z dne 10. 6. 2021 v celoti odpravila. Naložila mu je, da mora v roku 31 dni od njene vročitve prosilcu posredovati elektronski zapis Pravnega mnenja.
5. Iz njene obrazložitve je razvidno, da je tožena stranka pred odločitvijo o prosilčevi pritožbi pridobila pojasnilo Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 13. 9. 2021, da v zadevi VIII Pg 43/2021 nobena stranka ni predložila ali predlagala Pravnega mnenja kot dokaz. To se lahko stori najkasneje na prvem naroku za glavno obravnavo, ki takrat še ni bil razpisan. Okrožno sodišče v Ljubljani ni moglo podati ocene, ali bi z razkritjem dokumenta nastale škodljive posledice za izvedbo sodnega postopka in kakšne bi te bile.
6. Tožena stranka je ugotovila, da izjema od dostopa do informacij javnega značaja po 8. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ ni podana. Pravno mnenje ni bilo pridobljeno ali sestavljeno zaradi konkretnega sodnega postopka in tudi ni del sodnega spisa VIII Pg 43/2021. Glede na tožnikovo tolmačenje te izjeme bi bili lahko pod njenim okriljem vsi dokumenti, ki bi se morda nekoč znašli v sodnem spisu. S tako argumentacijo bi izjema po 8. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ (ki jo je sicer treba tolmačiti ozko) izgubila svoj smisel. Tožnik se ni opredelil do tega, ali je bilo Pravno mnenje sestavljeno oziroma pridobljeno zaradi konkretnega sodnega postopka. Navedel je le, da je zahtevani dokument del sodnega spisa, kar pa ne drži. Pravno mnenje ni del spisa VIII Pg 43/2021, zato z njegovim razkritjem v nobenem primeru ne bi mogla nastati škoda za ta sodni postopek. Tožena stranka je menila, da je ocena morebitne škode, ki bi z razkritjem podatkov nastala za postopek, lahko pridržana le Okrožnemu sodišču v Ljubljani, ki vodi postopek VIII Pg 43/2021.
7. Po uradni dolžnosti je preverila tudi, ali sta morda podani izjemi iz 3. točke (varstvo osebnih podatkov) in 11. točke² drugega odstavka tega člena. Ker je

---

² Ko gre za podatek iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo organov, in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa.

ugotovila, da ni podana nobena izjema od dostopa do informacij javnega značaja iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, je tožnikove navedbe glede testa javnega interesa štela kot nerelevantne. Ta test se namreč izvede le takrat, ko je podana izjema od prostega dostopa, vendar jo test javnega interesa za razkritje podatkov preseže.

Tožba

8. Tožnik vloga tožbo iz razlogov iz 1. in 3. točke prvega odstavka 27. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1)³ in predlaga, da se izpodbijano odločbo odpravi in zadevo vrne toženi stranki v ponovno odločanje, oziroma da sodišče samo odloči o zadevi. Zahteva povrnitev stroškov postopka, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi.
9. Navaja, da v konkretnem primeru dostop do informacije javnega značaja preprečuje izjema iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Uvodoma pojasnjuje, da Pravno mnenje ni bilo sestavljeno le zaradi pravnega postopka VIII Pg 43/2021, temveč tudi zaradi (več) potencialnih drugih sodnih postopkov, ki jih je bilo v zvezi z dobavo zaščitnih mask, mogoče pričakovati. Ko je bilo Pravno mnenje izdano, se predmetni pravdni postopek sicer še ni začel, je pa bilo glede na vse okoliščine in neuspešna pogajanja mogoče pričakovati spore glede dobave zaščitnih mask oziroma drugih sredstev, ki jih je naročal v kritičnih situacijah. Pravno mnenje predstavlja izhodišče za njegovo delovanje in postopanje v več potencialnih primerih, v zvezi s katerimi že tečejo sodni postopki ali pa so še v fazi izvensodnega reševanja spora. Stališča iz Pravnega mnenja predstavljajo temelj oziroma strategijo tožnikovega delovanja, posredovanje tega mnenja prosilcu in javnosti pa bi negativno vplivalo na uspešnost tožnikovega pravljanja in mu povzročilo nepopravljivo škodo.
10. Glede očitka, da zahtevan dokument še ni predložen v spis VIII Pg 43/2021, tožnik odgovarja, da je okoliščina ali in kdaj bo to storil, del taktike, ki jo narekuje njegova pozicija v pravdi. Stranke lahko predložijo nove dokaze še na prvem naroku za glavno obravnavo, pod pogoji postopkovnega zakona pa tudi kasneje. Lahko pa takega mnenja tudi ne predložijo in je to zgolj pravno stališče, ki definira njihovo pravno strategijo v posamezni sodni zadevi. Stranke ni mogoče prisiliti, da dokaz, ki ga je sicer pridobila za namene postopkov, predloži v postopku, zlasti, če je ta zanjo neugoden in škodljiv. Tudi če bi tožnik Pravno mnenje predložil v spis, pa se ga v skladu s 150. členom Zakona o pravnem postopku ne sme posredovati prosilcu. S tem, ko se tožnika sili k razkritju Pravnega mnenja, se ga že v izhodišču postavlja v slabši položaj napram nasprotnim strankam v postopkih, mu odvzema pravico glede izbire dokazov ter

³ Tožbo je primarno vložil tudi iz razloga iz 4. točke prvega odstavka 27. člena ZUS-1, t.j. zaradi ničnosti izpodbijane odločbe, in v zvezi s tem primarno zahteval, da jo sodišče skladno z določbo 68. člena ZUS-1 izreče za nično. V tem delu je tožbo na naroku za glavno obravnavo umaknil, sodišče pa je istega dne sklenilo, da se postopek v tem delu ustavi. Odločitev sodišča o ustavitvi tega dela postopka je dne 11. 10. 2024 postala pravomočna.

s tem pravico do učinkovitega sodnega varstva. Stališče tožene stranke, da Pravno mnenje predstavlja zgolj tolmačenje prava, je popolnoma pavšalno in pomeni nerazumevanje namena tega dokumenta in tožnikove situacije, ki mora kot dober gospodar upravljati rizike v izrednih okoliščinah nabave zaščitnih sredstev.

11. Tožnik zavrača navedbe tožene stranke, da Pravno mnenje ne vsebuje strategije glede postopanja v konkretnem postopku, razmišljanja glede odprtih vprašanj in taktike vodenja sodnega postopka, pogajalskih stališč ipd., temveč le splošna pojasnila in razlago zakonodaje s področja civilnega prava. Takšno naziranje kaže na veliko podcenjevanje tega dokumenta, katerega avtor je ugleden univerzitetni profesor, in katerega mnenje je za tožnika bistveno v številnih potencialnih postopkih. Zato poenostavljena trditev, da gre zgolj za »suhoparno« razlago prava, nikakor ne zdrži, saj gre v resnici za ključna tolmačenja, na katere se bo tožnik naslanjal v pravnih postopkih in izvenpravnih pogajanjih ipd., ter so zanj absolutno strateškega pomena. Gre za zaupno komunikacijo, saj gre za pravno svetovanje s strani zelo uglednega pravnega strokovnjaka. Po svojem namenu gre za zaupno pisanje, ki je po svoji naravi povsem identično razmerju med stranko in odvetnikom ter uživa popolno varstvo.
12. Glede na 13. člen Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja ter na odločbo tožene stranke 090-289/2014 z dne 23. 2. 2015 ima v pravdni zadevi le tožnik kot prvostopenjski organ pravico oceniti, kdaj bi razkritje nekega podatka lahko škodovalo sodnemu postopku in kdaj ne. Te pravice sodišče, ki vodi postopek VIII Pg 43/2021, nima.

Odgovor na tožbo

13. Tožena stranka uvodoma navaja, da se je do vseh tožnikovih navedb opredelila že v izpodbijani odločbi. Vztraja pri ugotovitvi, da izjema iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ ni podana, saj za to niso izpolnjeni vsi pogoji. Poudarja, da je treba izjeme iz prvega odstavka 6. člena ZDIJZ tolmačiti ozko. Zato se ne strinja s tožnikovim stališčem, da se je na izjemo iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ možno sklicevati „kar povprek“ glede vseh dokumentov, glede katerih se bo tožnik morebiti odločil, da jih bo sedaj ali kadarkoli v prihodnosti, v tem ali morebiti v katerem drugem postopku, morda, morda pa tudi ne, uporabil in predložil v postopek. Takšno tožnikovo stališče nasprotuje določbam ZDIJZ, praksi tožene stranke in sodni praksi. Da bi bila podana omenjena izjema, bi moral tožnik izkazati, da je bil predmetni dokument pridobljen ali sestavljen zaradi pravnega, nepravdnega ali drugega sodnega postopka, vendar slednjega ni storil. Ravno nasprotno, v tožbi celo zatrjuje, da dokumenta za predmetni postopek mogoče ne bo uporabil, da ga morda potrebuje zaradi potencialnih drugih sodnih postopkov in da gre za dokument, ki je oziroma bo (ali morda tudi ne) potreben v več potencialnih primerih. Tožena stranka meni, da je takšno tolmačenje omenjene izjeme preširoko in nerazumno. V takšnem primeru bi

lahko vse dokumente varovali z izjemo varstva sodnega postopka, saj lahko vsak dokument potencialno postane dokument, ki bi lahko bil pridobljen ali sestavljen v zvezi z morebitnim, bodočim oziroma potencialnim sodnim postopkom.

14. Zatrjevanje tožnika o tem, kdo sme izvesti škodni test, v obravnavani zadevi ni relevantno. Tožnik ga je namreč izvedel sam, zatem pa za stališče o morebitnem nastanku škode za sodni postopek zaprosil še sodišče, ki ta postopek vodi. Tožena stranka je ugotovila, da škoda za sodni postopek v konkretnem primeru ni izkazana. Kot že povedano, je treba izjeme razlagati ozko, zato morebitne, pavšalne in hipotetične škode ni mogoče upoštevati. Sodišču predlaga, da tožbo zavrne.
15. Prosilec kot prizadeta oseba s položajem stranke na tožbo ni odgovoril.

Dokazovanje

16. Sodišče je pogledalo in prebralo vse listine priloženega upravnega spisa tožene stranke št. 090-253/2021, listine, ki so v sodnem spisu označene kot priloga A2-A5 in in dopis Okrožnega sodišča v Ljubljani opr. št. VIII Pg 43/2021 z dne 2. 10. 2024. Pregledalo in prebralo je tudi dokazne listine, ki jih je tožnik predložil na naroku za glavno obravnavo: sklep Višjega sodišča I Cpg 535/2022 z dne 27. 9. 2023 (priloga A6 sodnega spisa), sklep Vrhovnega sodišča RS Cpg 1/2024 z dne 12. 3. 2024 (priloga A7 sodnega spisa), in dopis Delovnega in socialnega sodišča I Pd 1003/2020 z dne 5. 3. 2021 (priloga A8 sodnega spisa) ter listine, ki so v sodnem spisu označene kot priloge B1-B2.

O tožbi

17. Tožba ni utemeljena.
18. Po presoji sodišča je izpodbijana odločba tožene stranke pravilna in zakonita. Pravilni in skladni z zakonom so tudi njeni razlogi, zato se sodišče po pooblastilu iz 71. člena ZUS-1 nanje v celoti sklicuje. V zvezi s tožbenimi navedbami, na katere je vezano glede preizkusa dejanskega stanja (prvi odstavek 20. člena ZUS-1), pa dodaja naslednje.
19. Ustava v drugem odstavku 39. člena vsakomur daje pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Pravica dostopa do informacije javnega značaja je človekova pravica, človekove pravice in temeljne svoboščine pa se uresničujejo neposredno na podlagi ustave. Z zakonom je mogoče predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kadar tako določa ustava, ali če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine (prvi in drugi odstavek 15. člena Ustave). Način uresničevanja pravice do dostopa do informacije javnega značaja določa ZDIJZ.

- —
■
20. "Informacija javnega značaja" je pravni pojem, ki ga ureja ZDIJZ. Skladno s prvim odstavkom 4. člena ZDIJZ gre za informacijo, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. Po preučitvi odločbe tožnika z dne 10. 6. 2021, izpodbijane odločbe in vlog strank v tem sodnem postopku, sodišče ugotavlja, da med strankama ni sporno, da Pravno mnenje predstavlja informacijo javnega značaja.
  21. Dostop do informacij javnega značaja sistemsko, samostojno in celovito ureja ZDIJZ, ki v 5.a in 6. členu *restriktivno* predpisuje izjeme od prostega dostopa do posamezne informacije. V upravnem postopku je tožena stranka ugotavljala ali je podana izjema iz 8. točke prvega odstavka 6. člena (varstvo drugega sodnega postopka). V izpodbijani odločbi se je do tega vprašanja natančno opredelila na 5., 6. in 7. strani izpodbijane odločbe. Opravila je poizvedbe na Okrožnem sodišču v Ljubljani in ugotovila, da o tej izjemi ni mogoče govoriti, prav tako pa tudi ne o drugih zakonsko določenih izjemah, ki bi prosilcu preprečevale dostop do Pravnega mnenja. Kot bo razvidno iz nadaljevanja obrazložitve, je njen zaključek o tem pravilen, njena dokazna ocena o tem ali so izpolnjeni pogoji za dostop do tega dokumenta, pa vestna, skrbna ter analitično sintetična, torej v skladu s formalnimi okviri proste dokazne ocene⁴.
  22. Skladno z določbo 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ se lahko zavrne dostop do podatka, ki je bil (1) pridobljen ali sestavljen zaradi pravnega, nepravdnega ali drugega sodnega postopka in (2) bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi. *Oba pogoja morata biti podana kumulativno*. Tožnik kot razlog za zavrnitev dostopa do informacije javnega značaja navaja postopek v gospodarskem sporu na Okrožnem sodišču v Ljubljani VIII Pg 43/2021, ki poteka med tožečo stranko Public Digital Infrastructure d. o. o., Ljubljana, in njim kot toženo stranko zaradi plačila 4.504.908,09 EUR s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi⁵.
  23. Sodišče je argumente tožene stranke glede tega, da v konkretnem primeru ne obstoji izjema iz 8. točke prvega odstavka 6. člena povzelo zgoraj v 5. in 6. točki obrazložitve in se z njimi v celoti strinja. Po opravljeni poizvedbi na Okrožnem sodišču v Ljubljani je ugotovilo, da tožnik do 2. 10. 2024 Pravnega mnenja v postopku VIII Pg 43/2021 ni predložil kot dokaz in da je bil ta postopek po odločitvi Vrhovnega sodišča vrnjen na Okrožno sodišče v Ljubljani v ponovno odločanje. Iz prvih dveh strani sklepa Vrhovnega sodišča Cpg 1/2024 z dne 12. 3. 2024 (priloga A7 sodnega spisa) izhaja, da je Okrožno sodišče v Ljubljani s sodbo

4 Določa jo 10. člen ZUP, ki se glasi: „O tem, katera dejstva je šteti za dokazana, presodi uradna oseba, pooblaščenca za vodenje postopka oziroma odločanje v upravni zadevi po svojem prepričanju, na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka.“

5 To je razvidno iz odgovora Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 2. 10. 2024 (red. št. 26 sodnega spisa).

■
—
■

z dne 16. 6. 2022 zavrnilo tožbeni zahtevek tožeče stranke Public Digital Infrastructure d. o. o., Ljubljana, in ji naložilo, da mora toženi stranki (v tej zadevi tožniku) povrniti pravnne stroške. Višje sodišče v Ljubljani je s sklepom I Cpg 535/2022 z dne 27. 9. 2023 (priloga A6 sodnega spisa) to sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo Okrožnemu sodišču v Ljubljani v ponoven postopek. Zoper razveljavitveni sklep Višjega sodišča v Ljubljani je tožena stranka sicer vložila pritožbo na Vrhovno sodišče, vendar z njo ni uspela. Vse navedene okoliščine med strankama niso sporne.

24. Tožnik niti ne navaja, da je Pravno mnenje dal izdelati zato, da bi ga lahko uporabil v postopku VIII Pg 43/2021. V tožbi pojasni, da ga je pridobil še pred njegovim pričetkom in da ni bilo sestavljeno le zaradi omenjenega postopka, temveč tudi zaradi (več) potencialnih drugih sodnih postopkov, ki jih je bilo v zvezi z dobavo zaščitnih mask, mogoče pričakovati. Tudi ne zatrjuje, da ga ima namen predložiti v ponovljenem gospodarskem sporu kot dokaz. Navaja zgolj to, da stališča iz tega mnenja predstavljajo temelj oziroma strategijo njegovega delovanja, posredovanje tega mnenja proslu in javnosti pa bi negativno vplivalo na uspešnost tožnikovega pravdanja in bi mu povzročilo nepopravljivo škodo.
25. Po presoji sodišča s takšno argumentacijo tožnik ne more utemeljiti obstoja izjeme iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Ni namreč sporno, da Pravno mnenje ni bilo pridobljeno ali sestavljeno zaradi postopka v gospodarskem sporu VIII Pg 43/2021, tožnik pa ni uspel prepričati sodišča glede tega, kako bi lahko bi njegovo razkritje škodovalo izvedbi postopka VIII Pg 43/2021. Njegove skope splošne navedbe, da Pravno mnenje predstavlja izhodišče za njegovo delovanje in postopanje v več potencialnih primerih, v zvezi s katerimi že tečejo sodni postopki ali pa so še v fazi izvensodnega reševanja spora, temu kriteriju ne morejo zadostiti. Kot je sodišče pojasnilo že zgoraj, je treba razloge za nerazkritje informacije javnega značaja iz 5.a in 6. členu presojati *restriktivno*, saj gre za izjeme od prostega dostopa do posamezne informacije.
26. Tožnik je nekonkretizirano zavrnil navedbe tožene stranke, da Pravno mnenje ne vsebuje strategije glede postopanja v konkretnem postopku, razmišljanja glede odprtih vprašanj in taktike vodenja sodnega postopka, pogajalskih stališč ipd., temveč le splošna pojasnila in razlago zakonodaje s področja civilnega prava. Konkretnih razlogov za takšno naziranje, ki bi se navezovali na postopek VIII Pg 43/2021, tožnik ni podal. Dejstvo, da je avtor tega Pravnega mnenja ugleden univerzitetni profesor in katerega mnenje je za tožnika bistveno v številnih potencialnih postopkih, tega samo po sebi ne more spremeniti. Tega ne more omajati niti tožbena navedba, da naj bi šlo za zaupno pisanje, ki je po svoji naravi povsem identično razmerju med stranko in odvetnikom ter uživa popolno varstvo. Če tudi bi res šlo za zaupno komunikacijo med zelo uglednim pravnim strokovnjakom in tožnikom, se ne sme zanemariti, da je bilo Pravno mnenje izdelano na podlagi naročilnice, ki jo je izdal tožnik kot javni gospodarski zavod,

ki ga zavezujejo določbe ZDIJZ.

27. Sodišče tožnikovih navajanj o morebitni hipotetični, le splošno nakazani škodi ne more sprejeti in v zvezi s tem poudarja, da pravica do svobode izražanja iz 39. člena Ustave varuje svobodo misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja, prav tako ima vsakdo pravico pridobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. S to pravico torej ni varovano le širjenje novic in mnenj, pač pa tudi njihovo sprejemanje in zbiranje. Ustavna pravica iz 39. člena Ustave, ki pripada vsem osebam, je tako po svoji vsebini namenjena tudi pridobivanju informacij, in s tem tudi pravici do obveščenosti o delu javnih organov⁶. Med tem, ko ima skladno z drugim odstavkom 39. člena Ustave vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, je ZDIJZ v 5. členu uzakonil t.i. načelo prostega dostopa do informacij javnega značaja, kar pomeni, da za informacijo lahko zaprosi kdorkoli in mu ob tem ni potrebno izkazati pravnega interesa.
28. Tožena stranka pravilno izpostavlja, da je zahteva po transparentnem delovanju organov, ki so zavezani po ZDIJZ, v javnem interesu. Sodišče ob tem dodaja, da je zagotovo v javnem interesu tudi transparentnost poslovanja tožnika, ki je javni zavod, še zlasti glede nabave zaščitne in medicinske opreme, o čemer je tekla široka družbena razprava, nadzor v zvezi s tem pa so vršili Računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije in Nacionalni preiskovalni urad, izvedena pa je bila tudi parlamentarna razprava. V luči vseh teh okoliščin sodišče nima pomislekov o tem, da bi bil sporni dostop do Pravnega mnenja nesorazmeren tožnikovi pravici do učinkovitega sodnega varstva v postopku VIII Pg 43/2021, v katerem prosilec ne nastopa niti kot stranka niti kot priča.
29. Tožnik navaja, da tudi če bi Pravno mnenje predložil v spis VIII Pg 43/2021, se ga v skladu s 150. členom Zakona o pravnem postopku ne sme posredovati prosilcu. Ker prosilec ni stranka postopka VIII Pg 43/2021, zanj določba prvega odstavka 150. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) v nobenem primeru ne more priti v poštev. Skladno s to določbo lahko namreč spise pregledujejo in prepisujejo le stranke postopka. V skladu z drugim odstavkom tega člena se pregled in prepis posameznih spisov res lahko dovoli tudi drugim osebam, vendar le, če za to izkažejo upravičeno korist. Dokler postopek teče, dovoli to predsednik senata, potem ko je končan, pa predsednik oziroma predstojnik sodišča oziroma oseba na sodišču, ki ga določi.
30. Tožnik ne trdi, da (1) bi prosilec kadarkoli do sedaj izrazil namen za pregled ali prepis spisa VIII Pg 43/2021, (2) da je za to izkazal upravičen interes in (3) da ima tožnik namen Pravno mnenje vložiti v omenjeni spis. Tožnikove trditve v

⁶ Tako Vrhovno sodišče v sodbi I Up 20/2021 z dne 25. 1. 2023 (24. in 25. točka obrazložitve).

zvezi z uporabo 150. člena ZPP temeljijo zgolj na hipotetičnih in splošnih predvidevanjih, zato lahko sodišče ta tožbeni ugovor le splošno zavrne.

31. Kot je sodišče pojasnilo že zgoraj, morata biti za obstoj izjeme iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ *kumulativno* podana oba pogoja. Tožnik ni izkazal, da bi bilo Pravno mnenje pridobljeno ali sestavljeno zaradi sodnega postopka VIII Pg 43/2021 in da bi njegovo razkritje škodovalo izvedbi omenjenega postopka. Okrožno sodišče v Ljubljani, ki rešuje zadevo VIII Pg 43/2021, se o vprašanju škode za postopek ne bi moglo izreči, saj Pravnega mnenja v tem spisu ni. Namen izjeme iz te točke ni varovati zasebne interese strank postopka, ampak je obravnavana zadeva primarno namenjena varstvu sodnih postopkov v ožjem pomenu besede, torej varstvu dokumentov, s katerimi v sodnih spisih razpolagajo sodišča⁷.
32. Tožnikovo navajanje, da ni dolžan predložiti Pravnega mnenja v postopku VIII Pg 43/2021 ali v katerem koli drugem sodnem postopku, ker mu ta dokument lahko služi le kot strateško orožje, je posplošeno in nekonkretizirano, zato ga ni mogoče sprejeti. Njegovo preširoko tolmačenje vsebine prvega pogoja za obstoj izjeme iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, bi lahko preprečilo dostop do vseh dokumentov, ki bi jih lahko morda lahko kdaj uporabil v posamičnem sodnem postopku, ali pa bi mu služili le v strateške namene. To bi lahko hipotetično zajelo vse dokumente, s katerimi razpolaga. Takšno stališče ni v skladu z namenom ZDIJZ. Namen tega zakona je v tem, da se zagotovi javnost in odprtost delovanja organov ter se omogoči uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Zato si morajo organi prizadevati, da dosežejo čim večjo obveščenost javnosti o svojem delovanju (2. člen ZDIJZ). Tožnik bi lahko dostop do zahtevanih dokumentov prosilcu omejil ali zavrnil le, če bi bila izkazana katera izmed zakonsko določenih izjem. Tega ni uspel izkazati, zato je tožniku dolžan omogočiti dostop do Pravnega mnenja na način in v roku kot izhaja iz izpodbijane odločbe.
33. Po ugotovitvi, da je po pravilnem postopku izdana izpodbijana odločba pravilna in na zakonu utemeljena, je sodišče na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zavrnilo kot neutemeljeno.

O stroških postopka

34. Sodišče je tožbo zavrnilo, zato je na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1 odločilo, da tožeča stranka trpi svoje stroške postopka. Tožena stranka stroškov ni priglasila.

⁷ Tako dr. Pirc Musar in ostali v Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, zakon s komentarjem, Uradni list RS, Ljubljana 2017, stran 174.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 11. oktober 2024

Višja sodnica:
mag. Nadja Marolt, l.r.

Mag. Nadja Marolt, l.r.